

Rus - Japon ve Amerika - Mihver münasebetleri

Japonlar esaslı düşmanlarını ağır vurmak san'atini müttefiklerinden öğrenmiş oldukları için şimdi halde Rusya ile bir münazaa çıkarmamak yolunu tercih eder gibi görünürler. Eğer Rusya bu tuzaga düşerse Japonlar için büyük bir nimet olacaktır.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Japonların attıkları bombalarla karma karışık olan dünya hâlâ kendine gelemedi. İlk günlerin karışıklığı geçmemiştir. Mesele yalnız askerlik bakımından değil, siyasi bakımdan da muğlak olmaktadır. Bir takım devletler Japonya ile münasebetlerini kestiler, bir takımını Japonya'ya harp ilan ettiler. Fakat herkesin merak ile beklediği bazı ilân harp haberleri vardır ki henüz onlardan eser görülmemiştir. Meselâ, Rusya ile Japonya ne yapacaklar? Birleşik Amerika ile Almanya ve İtalya münasebetleri ne olacak? İlk dakikalarda bazı rivayetler ortaya çıktıysa da şimdiye kadar ne Mihverin Amerika'ya harp ilan ettiği görülüyor, ne böyle bir adım Roosevelt tarafından atılmış.

Rusya ile Japonya arasındaki münasebetlere gelince, bu iki devlet arasında Matsuo'na akdetmiş olduğu bir bitaraflık misakı vardır. Fakat Japon Başvekili Matsuo'ca Rusyadan ayrılarak Stalin ile ağır ağza öpüşmekle sanki bir ölümlü tohumu almış gibi memleketine döner dönmeyiz, siyaset âleminde vitüde izale edildi ve Rusya ile hazırladığı dostluk kendisinin felâketini mucip oldu. Amerika'ya harp ilan eden Japonyanın Rusyaya karşı beslediği düşmanlığı da açığa vurmaya beklenebilir. Fakat Japonlar esaslı düşmanlarını ayrı vurmak san'atini müttefiklerinden öğrenmiş oldukları için şimdi halde Rusya ile bir münazaa çıkarmamak yolunu tercih eder gibi görünürler. Eğer Rusya bu tuzaga düşerse Japonlar için büyük bir nimet olacaktır. Fakat Rusyanın tehlikeyi görmemesi ve yarın kendisi başına patlayacak kasırgaya kolları bağlı seyirli kalması mümkün müdür?

Doğrusu, iki büyük seneye yakın bir zamanı berabere muhtelif hükümetlerde o kadar muhalefesi, mantıksız, hisse görüldü politikaları tesadüf ettik, tecrübe ve müşahadenin hiç bir devlette bir uyumsuzluk doğurmadığına şahit olduk ki Sovyetler Birliği'nin de su açık Japon hünesine kurban gitmesinden korkuyoruz. Uzaksarkta Amerika ile İngiltere Japon hırsıcahını ve tahakkümünün karşısında birer engel oldukları kadar Rusya da Japonyanın yolu üzerinde yükselmis bir seddir. Japonya için bu üç beyaz devlet aynı suretle menfurdur ve düşmandır. Japonya Uzaksarkta bu üç Devletin de kökünü kazımadıkça rahat edemeyecektir. Japon tehdidi Amerika, İngiltere ve Rusya için müsterek bir tehliktir. Japonya Avrupa harbinin arzettığı fırsattan istifade ederek emellerini file çıkarmak için bu kanlı boğuşmayı besleyişin başına musallat etmek mes'uliyetini omuzlamaya yüklenmiştir. Amerika ile İngiltereyi Uzaksarkta mahvedecek bir Japonyanın Rusyayı rahat bırakmasına imkân var mıdır?

Aynı tehlikeye maruz olan bu üç devletin derhal birleşerek müsterek düşmana karşı hareket etmeleri o kadar tabii ve mantıklı ki Japon tayyarelerinin her tarafa ölümlü saçıklarına dair telgraflar gelince, Uzaksarktaki Sovyet tayyarelerinin de müthiş bir hücumla bütün Japon şehirlerini ateşe verdikleri haberinin gecikmiye - coğünü zannetmiştik. Harpte yalnız askerî hareketlere ehemmiyet vermek ve için psikolojik safhasını ihmal etmemek bazan büyük bir hata teşkil eder. Rus tayyarelerinin yapacakları bir mukabele bilimsel Japon emper-

İKTİSAT HAFTASI BUGÜN AÇILIYOR

Başvekilimiz adına Maliye Vekili Fuad Ağralı radyoda mühim bir nutuk söyleyecektir

Millî İktisad ve Tasarruf Haftası, bugün Başvekilimiz adına Maliye Vekili Fuad Ağralı'nın bir nutukla açılacak ve baş-

lyacaktır. Dünyanın dört tarafını saran harp ateşi içinde büyüklerimizimiz tasarruf ve yerli mal kullan-

mak hakkındaki direktifleri sayesinde yurdumuz, refah içinde millî iktisadına hâkimdir. Bu mes'ut durum, birimizin değil, hepimizin eserdir.

Tasarruf ve İktisad Haftası münasebetiyle Halkevlerinde, mekteplerde konferanslar verilecek, müsamere tertip olacaktır.

Şehirde büyük meydanlara, büyük caddelere dün, iktisad ve tasarrufun değer ve önemini anlatan vecize afişleri asılmıştır.

AMERİKA DA MİHVERE HARP İLAN ETTİ

Ruzvelt dedi ki:

"Hür milletlerin gayretini, adalet kuvvetlerinin vahşet ve barbarlık kuvvetlerine karşı zaferini temin edecektir."

Vaşington, 11 (a.a.) — Amerikan meclisinin hariciye encümeni Birleşik devletlerin Almanya ve İtalya ile harp halinde bulunduğunu bildiren iki karar suretini, M. Ruzvelt'in harp ilânını talep etmesini beklemeden ittifakla tasvip etmiştir.

M. Ruzvelt'in, Kongreye gönderdiği mesajın metni şu idi: Alman hükümeti, dünya'nın fethi programına devam ederek 11 ilkkânun sabahı Birleşik devletlere harp ilan etmiştir.

Uzun zamandan beri beklenen ve bilinen hâdise bu suretle fiil sahasına çıkmış oluyor.

Bütün dünyayı hükmetme altına almak isteyen kuvvetler, şimdi bizim yarım küremiz istikametinde ilerliyorlar. (Sonu sayfa 3 sütun 4 de)

yalistleri üzerinde soğuk bir dus tesirini gösterir ve hakikatte de manevi bir galebe vitüde getirir. Rusların neden seyirci kaldıklarını anlayamıyoruz.

Bazı haberlere göre, Sovyetler Birliği Japonya'ya harp ilan etmek için, Amerikanın da Mihver Devletlerine harp ilan etmesini istiyor yahut bekliyor. Zaman o kadar mühimdir ve sıkıştırıcı ki böyle skolastik zihniyetle vakit kaybetmek gerçekte yazıktır. Maamafih, Rus-Japon, Amerika - Mihver harpleri hakkındaki havadislerin arkası kesildiğine bakılırsa bu dedikimiz sayıyanın doğru olup olmadığını da anlamaya imkân bulunmamıştır. Fakat her halde ortada bir hakikat var ki, o da Rusyanın Japonya aleyhinde bir harekete geçmemesi, ve bu gerek bizzat Rusya, gerek müttefikler için zararlı olmasındır.

Rusya şu dakikada Uzaksarkta kâfi derecede kuvvetli olmayabilir. Fakat bugün Japonya da Rusyaya karşı en az kuvvetli bir vaziyettedir. Çünkü hem denizde, hem karada İngiltere, Amerika ve Çin ile biddir. Bunların işini bitirdikten sonra bütün kuvvetleriyle Rusya üzerine dönecek bir Japonya ile boğuşmak Sovyetler Birliği için elbette daha zor olacaktır.

Amerikanın Mihvere harp ilan etmesine gelince, fiilen mevud olan bu harp hali hukukana da vuku bulacaktır. Bunda şüphesizdir. Fakat Amerika'nın hükümet tarzını göz önüne alarak sabırsızlanmamak lazımdır. Roosevelt'in son beyanatı çok sarıhtır. Halbuki Sovyetler Birliği için rejim şekli bir engel teşkil etmez. Binaenaleyh ilk onun onun tarafından atılabilir ve bu adım Amerikada Roosevelt'in de vazifesini kolaylaştırır.

Son alman haberlere göre, Mihver Devletleri Amerika'ya, Amerika da Almanya ve İtalyaya harp ilan etmiştir. Artık Uzaksarkta Rusyanın tereddüdü için hiçbir sebep kalmıyor demektir. Onun da Japonya'ya karşı hareket geçmesi, vaziyetin mantıksızlığı ortadan kaldıracaktır.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Uzak Şarkta

Kara ve deniz harekâtı

Amerikan donanması Japonların iki harp gemisini batırdı

Japonlar Felemenk Hindistanına ait Guro adasına da asker çıkardılar. Filipin'in en büyük adası Luçon'da ve Malezya'da Japon ileri hareketi devam ediyor

JAPONLAR Pasifik kablosunu KESTİLER

Singapur'un müdafaası için Hollanda Hindistanından yeni deniz kuvvetleri geldi

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir]

Japon umumî karargâhının bildirdiğine göre, 10 ilkkânunda dört muhtelif istikametten yapılan taarruzdan sonra Guam adasına çıkan ısgal kuvvetleri Apuray ısgal etmişlerdir.

Manilla sahillerinde muharebe. Maniladan gelen haberlere göre, çarşamba günü sabah erken den Luzon adasına çıkan Japon kuvvetleri Amerika ve Filipin askerleri tarafından şiddetli taarruza uğramıştır. Japonların esas ihraç hareketinin bütün gece devam eden hava bombardımanından sonra sınırlı sahilinde Ararriye yapıldığı sanılmaktadır. Halen burada bir muharebe olmaktadır.

Guro adasına da asker çıkardılar

Japonlar Felemenk Hindistanına ait Guro adasına asker çıkarmışlardır. Filipin adalarında en büyüğü olan Luçon'da ve Malezyada Japon ileri hareketi devam ediyor. Singapurun müdafaası için Hollanda Hindistanından yeni kuvvetler gelmektedir.

Siyam hükümeti, kendini harp halinde telâkki etmiş, kararını halka bildirmiştir.

Japon zayıflı azması Bahriye nezareti namına söz söylemeye salâhiyetleri bir zat Japon silâh kuvvetlerinin girişimleri hareketin genişliğine rağmen zayıflı ehemmiyetine olduğunu ve Japon kafilelerin - (Sonu sayfa 3 sütun 5 de)

Japon harp tebliği

Tokyo, 11 (a.a.) — İmparatorluk umumî karargâhının deniz gubesi saat 16 da aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Japon tayyareleri hava muharebelerinde 45 den fazla Amerikan tayyaresi düşürmüşler ve dün Manilla körfezine kütile halinde yapılan bir taarruz neticesinde yerde bulunan 36 tayyareyi tahrip etmişlerdir.

Bundan başka bir muhrup bir denizaltı batırılmıştır. Bir nakliye gemisi hasara uğratılmıştır.

Cavite hava ve deniz üssüne yapılan bir taarruz neticesinde tersane havaya uçmuş ve bir çok yangınlar çıkmıştır.

Üç Japon tayyaresi kayıptır.

Alman devlet reisi ADOLF HİTLER

Şarap istihsalı serbest bırakılıyor

İspirto istihsalı inhisar altına alınarak 5 milyon litreye çıkarılacak

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — İspirto ve şarap istihsalı için bazı yeni tedbirler alınmasına lüzum görülmüş ve bu hususta hazırlanan kanun lâyihası Meclise arz edilmiştir. Encümenlerde görüşülmekte olan bu lâihanın esaslarına göre ispirto istihsalâtı doğrudan doğruya devlet inhisarı altına alınacaktır. Bu suretle memleketin 5 milyon litreyi bulan senelik ih-

tiyacı tamamen temin edilmiş olacaktır. Hâlen istihsal edilen miktar 2,5 milyon litreyi geçmemektedir.

Diğer taraftan şarap istihsalâtı tamamen serbest bırakılacaktır. Bu suretle ülkemizin istihlâki kabil olan - cağı gibi serbest rekabete yüzünden fazla alkollü içkilerle mücadele de daha verimli bir şekle sokulmuş olacaktır.

Mihver Amerikaya kararını bildirdi

HARP!

Hitler, dün söylediği nutukta harbin tarihini anlattı ve yeni aktedilen üçlü askeri ittifak paktının metnini okudu

Berlin, 11 (a.a.) — Reishstag saat 15 de Kroil Operasında toplanmıştır.

Saat 15.05 de Hitler salona girecek nutkunu söylemiştir: Hitler dünyada sulhün kurulması için yaptığı teşebbüsleri hatırlattıktan sonra yalnız bugün için değil müstakbel nesiller için de çabasan Alman milletine ve askerlerine Alman deniz kuvvetlerinin ve denizaltılarının bütün sene İngiliz gemilerine bir çok darbeler indirdiklerini söylemiştir.

Führer bundan sonra Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki başlıca ihtilâfları uzaklaşımak üzere 1939 da verdiği karar hatırlatmıştır. Kremline hükmeden adamın plânları dünyaya hâkim olmak gayesini gütmekte idi.

1940 yazında Mogol istilâsı Avrupa üzerine yayılacaktır.

Hitler Avrupanın kültürel bir "bütünlük", olduğunu ve müdafaasının eski zamanlardan beri yalnız Romanın değil Cer menlerin de vazifesi olduğunu söylemiştir. Avrupa kültürünü veren İngiltere değildir. Almanya eskiden olduğu gibi yalnız kendisi için değil, fakat Avrupa için de mücadele etmektedir.

6 Haziran 1941 de Alman ve İtalyan orduları Yugoslavyaya taarruz ettikleri zaman bu tarih henüz devam etmekte olan muazzam bir mücadelenin başlangıcı olmuştur. Ve 1941 senesi ilkbaharında sarktan gelen tehdit sarıh bir şekil aldığı zaman Almanya derhal piyade tümenlerini ve tanklarını hazırlamıştır. Almanya istemediği halde bu harbi yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Harbin neticesinde yalnız bir kaç milyon asker değil bütün Avrupanın mukadderatı bağlandı.

Hitler Macaristan, İtalya'nın, Hırvatistan ve İspanyanın Rusyaya karşı yapılan mücadeledeki yardımlarını belirtir

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir]

Alman haberlere göre İsebel eyaletinde Aparri'nin 130 kilometre cenebunda Liagandan 11 kilometre mesafedeki tayyare meydanına Japon parâşütçüleri inmişlerdir. Bunları geri almak için Filipin polisi tertibat almaktadır.

Maniladan bildirildiğine göre, çarşamba günü yapılan ilk iki sabah akından sonra çok yüksekte uçan 9 Japon tayyaresi Cavite deniz üssünü limanda bulunan ticaret gemilerini bombalamıştır. Son taarruz 8 dakika sonra diğer 8 Japon tayyaresi tarafından yapılmıştır.

Manilla ve Arza üzerinde 100 den fazla bomba atıldığı söylenmektedir. Halk paniğe uğramıştır.

Çarşamba sabahı Micholl hava meydanının ve Cavite deniz üssüne yapılan hava akımına yüzden fazla Japon bombardıman tayyaresi istihsal etmiştir.

Japon sözcüsü, Formose adasının bombardıman edildiğine dair Maniladan gelen haberin tamamen sahsız olduğunu bildirmiştir.

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — le konulduğu gibi idarenin resmi bir geliri olmayan ve gâleledeki memurların yapıldıkları pul-lardan toplanıp kendilerine de tediyesi kabil bulunmayan bey-yiler bu sandığa verilmekte - dir

Uzak Şarkta siyasi vaziyet

Japonya Siyamla anlaşta

Nevyork'ta gençler askeri hizmet için şubelere akın ediyorlar

Çörçil diyor ki :

"Prince Of Wales ve Repulse'un kaybı kadar ağır bir deniz kaybı hatırlanmıyor..."

[A. A. telgraflarından hülâsa edilmiştir]

Vaşingtondan bildirildiğine göre, İtalya hükümeti, Amerika gazete muhabirleri hakkında alınan tedbirlerin, Vaşingtonda ve Birleşik devletlerin diğer yerlerinde mihver muhabirleri için tatbik edilen tedbirlere karşılık olduğunu bildirmiştir.

Japonya ile Siyam anlaşta Japonya ile Siyam arasında müdafa ve taarruz bakımından bir ittifak akti hususunda Bangkokta Japon büyük elçisi ile Siyam başvekilinin yaptıkları noktai nazar teatisinde bir anlaşma hasıl olmuştur.

İtalyadaki Amerikanlar İtalyan makamları, İtalyadaki Amerikan muhabirlerini telefon ve telgraf muhabirlerini kolaylıklarını kaldırmışlardır.

Japonlar ağır zayıflı veriyorlar Amerika barbiye nezaretinin bir tebliği bildiriyor:

Telefon, San Francisco şimalinde Luzon'un batı kıyısında yaptıkları ilk taarruzlar görünüşüne göre düşmana ağır zayıflı verdirilerek üskürtülmüştür.

(Sonu sayfa 3 sütun 6 da)

AFRİKADA

İngilizler Elâdem'i aldılar

Tobruk muhasarası da kaldırılmış oluyor

Kahire, 11 (a.a.) — İngiliz tebliği:

Tobruk'daki İngiliz kuvvetleri, cenup doğudan gelen cenubi Afrika ve Hindistan kuvvetleriyle Elâdemde irtibat tesis etmişlerdir.

Tobruk muhasarası bu suretle kaldırılmış ve doğu yolu üzerindeki muvasalalar açılmıştır.

Elâdem ünlü Londra, 11 (a.a.) — Londranın salâhiyetli mahfilleri, Tobruk cenubunda Elâdem'in İngiliz kuvvetleri tarafından alındığını bildirmektedir.

Tobrukun kurtarılması artık bir emri vaki olmuştur. Rommel esaslı ileri füssünden mahrum kalmıştır.

İngiliz ordu kumandanı değişti

Londra, 11 (a.a.) — Resmîdir.

General Cunningham orta sark İngiliz ordusu kumandanlığından ad edilmiştir. Haber - lduğuna göre fazla yorgunluk-tan rahatsız bulunan Cuning - ham hastalığı dolayısıyla mezar add edilmiştir.

P. T. T. Yardım Sandığı

Yeni hazırlanan bir kanun lâyihasile resmîyet iktisap edecek olan sandığa merkezlerde sattırılan piyango ve bonolarında bey'yileri devroluracak

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — P. T. T. İdaresi Biriktirme ve Yardım sandığı hakkında bir kanun lâyihası hazırlanmıştır. Meclisin yarınki içtimanda müzakere edilecek olan bu lâyha ile sandık kanunî vasfı haiz bir ha-

le konulduğu gibi idarenin resmi bir geliri olmayan ve gâleledeki memurların yapıldıkları pul-lardan toplanıp kendilerine de tediyesi kabil bulunmayan bey-yiler bu sandığa verilmekte - dir

Aynı zamanda P. T. T. merkezlerinde sattırılan Millî Piyango bileti, bosa, tahvil, hisse senedi gibi menkul kıymetler satışına tavassutun elde edilecek bey-yiler de sandığa devredilecektir.

HAZRETİ MUSA VE BENİ İSRAİL

Yazan: Muharrem Zeki KORGUNAL No. 25

Velit, yine güldü:

— Bak ne güzel söyledin! Demek ki bende aça olmak kabiliyeti varmış. Belki bir gün Mısır sultanını olduğumu da görürsün.

— Sen mi sultan olacaksın?

— Sultan olmanın elleri ayakları dörder tane değil ya!

— Elleri, ayakları dörder tane değil ama, onlar asil insanlar!

— Sen benim asil olmadığımı ne biliyorsun?

— Asil olsaydın genç bir kadını kütübe kapatmazdın.

— Bu meselenin asaletle alakası yoktur. Hoşuma giden bir kadını elimden kaçırmam asaletimi değil, enayitimi isbat etmiş olurum.

— Asil adam yalnız kendisini düşünmez. Benim aç olduğumu biliyordun. Azak torbasını dışarı çıkarsaydın kıyamet mi kopardı?

— Hatırına gelmedi!

— Bu bir değil, iki değil... Her zaman kendini düşünüyörün; beni adam yerine bile koymuyorsun. Geçenlerde de böyle yaptın. Beni kuyudan su almağa gönderdin; kendin de yokluğundan istifade ederek torbada ne kadar yiyecek varsa hepsini şu dolmak bilmiyen midene indir-din.

— Doğru söylüyorsun amma, o gün, ancak ben doyuracak kadar yiyeceğimizi vardı.

— Pekli, şimdi ne yapacağım ben?

— Gayet kolay... Bir kavun kesip yersin?

— Aç karnına kavun yenir mi?

— Niçin yememesin? Bir yol tecrübe edersen bana hak verirsin.

— Hatırına gelmedi!

— Bu bir değil, iki değil... Her zaman kendini düşünüyörün; beni adam yerine bile koymuyorsun. Geçenlerde de böyle yaptın. Beni kuyudan su almağa gönderdin; kendin de yokluğundan istifade ederek torbada ne kadar yiyecek varsa hepsini şu dolmak bilmiyen midene indir-din.

— Doğru söylüyorsun amma, o gün, ancak ben doyuracak kadar yiyeceğimizi vardı.

— Pekli, şimdi ne yapacağım ben?

— Gayet kolay... Bir kavun kesip yersin?

— Aç karnına kavun yenir mi?

— Niçin yememesin? Bir yol tecrübe edersen bana hak verirsin.

— Hatırına gelmedi!

— Bu bir değil, iki değil... Her zaman kendini düşünüyörün; beni adam yerine bile koymuyorsun. Geçenlerde de böyle yaptın. Beni kuyudan su almağa gönderdin; kendin de yokluğundan istifade ederek torbada ne kadar yiyecek varsa hepsini şu dolmak bilmiyen midene indir-din.

— Doğru söylüyorsun amma, o gün, ancak ben doyuracak kadar yiyeceğimizi vardı.

— Pekli, şimdi ne yapacağım ben?

— Gayet kolay... Bir kavun kesip yersin?

— Aç karnına kavun yenir mi?

— Niçin yememesin? Bir yol tecrübe edersen bana hak verirsin.

— Hatırına gelmedi!

— Bu bir değil, iki değil... Her zaman kendini düşünüyörün; beni adam yerine bile koymuyorsun. Geçenlerde de böyle yaptın. Beni kuyudan su almağa gönderdin; kendin de yokluğundan istifade ederek torbada ne kadar yiyecek varsa hepsini şu dolmak bilmiyen midene indir-din.

— Doğru söylüyorsun amma, o gün, ancak ben doyuracak kadar yiyeceğimizi vardı.

— Pekli, şimdi ne yapacağım ben?

— Gayet kolay... Bir kavun kesip yersin?

— Aç karnına kavun yenir mi?

— Niçin yememesin? Bir yol tecrübe edersen bana hak verirsin.

— Hatırına gelmedi!

— Bu bir değil, iki değil... Her zaman kendini düşünüyörün; beni adam yerine bile koymuyorsun. Geçenlerde de böyle yaptın. Beni kuyudan su almağa gönderdin; kendin de yokluğundan istifade ederek torbada ne kadar yiyecek varsa hepsini şu dolmak bilmiyen midene indir-din.

— Doğru söylüyorsun amma, o gün, ancak ben doyuracak kadar yiyeceğimizi vardı.

— Pekli, şimdi ne yapacağım ben?

— Gayet kolay... Bir kavun kesip yersin?

— Aç karnına kavun yenir mi?

— Niçin yememesin? Bir yol tecrübe edersen bana hak verirsin.

— Hatırına gelmedi!

— Bu bir değil, iki değil... Her zaman kendini düşünüyörün; beni adam yerine bile koymuyorsun. Geçenlerde de böyle yaptın. Beni kuyudan su almağa gönderdin; kendin de yokluğundan istifade ederek torbada ne kadar yiyecek varsa hepsini şu dolmak bilmiyen midene indir-din.

— Doğru söylüyorsun amma, o gün, ancak ben doyuracak kadar yiyeceğimizi vardı.

— Pekli, şimdi ne yapacağım ben?

ŞEHİR HABERLERİ

Şehrimizdeki tarihî eserlerin planları vücuda getirilecek

Müzeler Müdürü Ankaradan avdet etti

On gündübenberi Ankarada bulunan Müzeler Müdürü Bay Aziz Ogan şehrimize avdet etmiştir. Tarih Kurumunun müted toplamlarında bulunmak üzere Ankaraya davet olunan Arkeoloji Müzeleri ve Eski Eserleri Koruma Encümeni Reisi aynı zamanda müzelerle ait bazı hususlar hakkında Maarif Vekâletine temasta bulunmuşlar ve İstanbuldaki eski eserler hakkında görüşmüşlerdir.

İstanbul imarı dolayısıyla işleri artan ve İstanbul tarih ve tarihî eserleriyle meşgul olan, eski eserleri koruma encümeninde münhal bulunan azalıklara G. S. A. mimarı sefi profesör Sedat Hakkı Eldem el Süphî Paşaoğlu Bay Vehap İtihaç ve tayin edilmişlerdir.

İstanbul imarı için açılacak yollar üzerine tesadüf eden veya bu yollara yakın olan cami, medrese, çeşme, sebül, han gibi asarâtıkadan sayılan binaların rehber ve planlarının vücuda getirilmesi için G. S. A. sî mimarı Seminerine verilmiştir.

Bevazat Koska yolu üzerindeki asarâtıkadan olan Simkehan binasının planlarının yapılması da Maarif Vekâletince kararlaştırılmıştır.

Boğaz dışında bulunan ceset

Cesedin batan Yenice yapuru mürettebatına ait olduğu sanılıyor

Evvelki gün Boğaz dışında E-sekadası civarında bir cesed bulunmuştur.

Tanınmayacak bir halde olan cesedin, geçenlerde batan Yenice yapuru mürettebatından biri olduğu tahmin olmaktadır.

Geçenlerde gene aynı mevki de bir cesed daha bulunmuştur.

Kurban Bayramı ve memur maaşları

Ankaradan bildirildiğine göre Kurban Bayramının Birincikânunun 29 una tesadüf etmesi dolayısıyla memurların İkincikânun aylıkları önümüzdeki ayın ikisinde verilecektir.

Simitçiler fazla un istiyorlar

İstanbul simitçilerine, simit imalî için günde 2 çuval un verilmektedir. Simitçiler Cemiyeti Ankaraya müracaat ederek bu miktarın günlük ihtiyacı karşulamadığını bildirmiş ve daha fazla un verilmesini istemişlerdir.

İskemle ile yaraladı

Sütlüce Pay yerinde oturan Cafer adında biri dün akşam arkadaşları Eyyüp aralarında bir meseleden dolayı kavga etmişlerdir.

Kavga gittikçe büyümüş, neticede Eyyüp iskemleyle Caferi başından ağır surette yaralamıştır.

Cafer Beyoğlu Zükür hastahanesine kaldırılmış, suçu yakalanmıştır.

Mangala düşen çocuk

Cağaloğlunda Mahmutpaşa medresesinde oturan Fatma kıza 7 yaşında Hacer odada oynarken kazaen içi ateş dolu mangalın üzerine düşmüştür.

Vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yanmış Hacer Şişli Çocuk hastahanesine kaldırılmıştır.

DÂHİLİ küçük haberler

★ İstanbul Belediyesi müdürlükleri 1912 mali yılı bütçelerini hazırlamaya başlamışlardır.

Temizlik ve İtfaiye Müdürlükleri bütçelerinde memur ve müstahden maaşlarına bir miktar zam istemişlerdir.

★ Şişli Hasat sokakında 44 numarada oturan Sabahat dün gece odasında koyduğu içi kok dolu malzulen zehirliyerek Şişli Çocuk hastahanesine kaldırılmıştır.

Kömürçülerin yeni bir müracaatı

Mürakabe komisyonundan kömür fiyatlarının arttırılmasını istediler

Dün Vali Muavini B. Ahmet Kınğın riyaseti altında toplanan Fiyat Mürakabe Komisyonu bilhassa odun ve kömür meselesi üzerine bazı mühim kararlar vermiştir. Son günlerde bir çok kömürçüler Fiyat Mürakabe Bürosuna müracaat ederek kömür fiyatlarına hiç olmazsa bir kurus zam yapılması teklifinde bulunmuşlardır.

Kömürçülerin iddialarına göre kömür fiyatları arttırılmalıdır.

Şehrimizdeki vekillerin tetkikleri

Tetkiklere vali de iştirak etti

Şehrimizde bulunan Milli Müdafaa Vekili Ali Rıza Artunkal ve Maarif Vekili Hasan Ali Yücel dün Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdarlar birlikte şehrimizin muhtelif muntakalarında tetkikler yapmışlardır.

İki Vekil ve Doktor Lütfi Kırdar evvelâ Dolmabağçe sarayı müstemilatından bulunan resim galerisini ve müteakiben Mühendis Mektebini ziyaret etmişlerdir. Buradaki tetkiklerden sonra Yıldızdaki Teknik Okula gidilmiş ve okulun faaliyetleri hakkında izahat alınmıştır.

Otomobil çarptı

Cağaloğlunda Nuruosmaniye caddesinde 1 numarada oturan sofor Abbas idaresindeki 2460 numaralı taksî otomobiliyle yeni Postane önünden geçerken, Cerrahpaşada oturan Kamal Özkaya isiminde birine çarparak yaralanmıştır.

Suçlu sofor yakalanmıştır.

Kazanç vergisine yapılan zam

İstanbul umumî meclisi, asker ailelerine yapılacak yardım için beyannameye tâbi kazanç vergilerine yüzde beş nisbetinde zam yapılmasını kararlaştırmıştır. Vergilerin zam yapılacak kimselerin listeleri hazırlanmak tadır.

Unsus pasta yapılabilecek

Ticaret Vekâleti Vilâyete gönderdiği yeni bir tebliğle unsus pasta yapılmasına müsaade edildiğini bildirmiştir. Unsus pasta yapanların, pastaların unsus yapıldığını halka ilân edecektir.

★ Yüksekalkalında Musevi havarında kapıcık yapan Veli oğlu Salih dün sabah odasında ölü olarak bulunmuştur.

Helsinki'de fahri Baş konsolosumuz

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Meclis yarın saat 15 de toplanacaktır. 941 mali yılı müvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde değişiklik yapılmış ve Başvekâletin tasdikine arz olunmak üzere bir proje hazırlanmıştır.

Helsinki'de fahri Baş konsolosumuz

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Finlandiya Şeker Sanayii Sendikası İkinci Müdürü B. Oskari, Helsinki fahri Başkonsolosluğuna tayin edilmiştir.

Fitil Osman

Boynunu büktü, kendi kendine söylendi: "Sende bu kafa varken çok çekersin!"

Osmanın suçu cinayet, katil yahut cerh filân değildi. Alkolikti. Bir akşam arkadaşları davet ettiler. Gitti, içti, içti. Alkolün ateşle yola çıktı. Küçükpazarda Ahmetle Mehmedin ortaklarına işlettikleri kafevün önüne geldi. Başta naray: "Açın ulaaan kapyı... Yoksa, yok... sa... Çiğerlerinizi sökerim... Aç ulaaan..."

Ahmet Mehmedle, Ali ile Veli ve bütün müşteriler birbirine girdiler. Fitil Osman yelim yelpaze kafevün eşine ayak bastı. Gülen bir delikanlıya:

"Bana bak, dedi, hiyar gibi gülme... Sancıların bir ekseren anından emdiğin sîti, terkos muzluğu gibi aktırım burundan..."

Matiz adam, mermer masanın üzerinde el şaklatarak sağa sola küfürleri savururken bir polis memuru geldi, kendisini karakola götürmek istedi. Gözleri morarmış, kan çanağına dönmüş sarhoş:

"Hemşehri, dedi. Ben polis, molis, karakol marokol, emniyet memniyet, kanun filân bilmem. Sana askerce emir veriyorum: Geriye dön! Uygun adam... Març..."

Müşkülâla karakola götürülen Osman, yediği halılar yetişiyor - muş gibi, orada da diğer bir me-

re kış dolayısıyla kömür nakliyatı pahalya malolmaktadır.

Diğer taraftan kışın kömür ocaklarında çalıştırılacak amele güçlüğü bulunmakta, bulunsa dahi fazla ücret istemektedirler. Fiyat Mürakabe Komisyonu bu hususta mahallinde tetkikler yapacaktır.

Diğer taraftan Şileden şehrimize kömür nakliyatı yapılacak motörler için lazım olan benzin ihtiyacı kararnamesi çıkmıştır. Bu motörlere benzin verilecektir.

Vitrinlerde teşhir olunan etiketli mallar

Diğer taraftan Fiyat Mürakabe komisyonunun gene dünkü toplantısında bazı mağazaların vitrinlerinde bulunan mallar üzerine satılmıştır veya sipariş şeklindeki ilanların vaziyetlerini tetkik etmiştir.

Bu gibi etiketlerin nazarı itibar almadan satış yapılması ve bu etiketlerin asılı olduğu malları müşteriye satmak istemeyen mağaza sahiplerinin adliyyeye verilmeleri kararlaştırılmıştır.

ANKARA TELEFONLARI

Zirai istihsali arttırma projesi hazırlandı

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Umumî İşe işleri üzerinde tetkikat yapmak ve burada zirai istihsalâtın arttırılması hususunda icap eden tedbirleri almak üzere işe müstehar A. Şefik Soyerin riyasetinde kurulmuş olan komisyon mesaisini bitirmiştir. Bu mevzular üzerinde mühim kararlar elde edilmiş ve Başvekâletin tasdikine arz olunmak üzere bir proje hazırlanmıştır.

Meclis bugün toplanıyor

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Meclis yarın saat 15 de toplanacaktır. 941 mali yılı müvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerinde değişiklik yapılmış ve Başvekâletin tasdikine arz olunmak üzere bir proje hazırlanmıştır.

Helsinki'de fahri Baş konsolosumuz

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Finlandiya Şeker Sanayii Sendikası İkinci Müdürü B. Oskari, Helsinki fahri Başkonsolosluğuna tayin edilmiştir.

Fitil Osman

Boynunu büktü, kendi kendine söylendi: "Sende bu kafa varken çok çekersin!"

Ertesi sabah ayılan ayyaş 7 inci asliye mahkemesine getirildi. Hakaret ve sarhoşluk sabit oldu. Hâkim, suçlunun 60 lira ağır para cezası bidesine, 4 ay 6 gün de hapsine karar verdi. Mahkemenin çıkarken gözlerinin dolu dolu olduğunu gördüler. Alkolün kurbanı bileklerini kelepçeye uzatırken derin derin inledi:

"Zakkama yüzünden başıma gelmiyeyler kalmadı, dedi. İse iki defa matiz gittim, sepetlediler. Bir gece zavallı karımın karına bir tekme vurmuşum, ertesi gün kendisini de, çocuğunu da kaybettim. Mahkemeğe verdiler, mahkûm oldum. Çıktım hapishaneden... Yine başladım işime... Bir akşam parardım. Raki için habamı gurtuladım. Beni reddetti, tekrar girdim kodese... Çıktım bir gece Hasköyde dükkandan raki çalarak tutuldum, en sonunda da bu Küçükpazar rezaleli..."

İçtim, yandım; içmedim kudurdum. Mahvetti bu zikkim beni... Jandarmalar çaydış dediler. Boynunu büktü, kendi kendine:

"Sende bu kafa varken daha çok çekersin eşek Osman... Çek bakalım, çekti" diyordu.

Ziya Gün tesisi

Üniversite medenî hukuk profesörleri birer mütaleaname hazırladılar

Rektör Ankara'ya gitmedi

Dün sabah çıkan (Vakit) gazetesi Üniversite Rektörü B. Cemil Bilsel'in Ankaraya gittiğini yazmıştır. Üniversite Rektörü Ankara'ya gitmemiştir. Rektör dün kendisini gören bir arkadaşımıza Ziyat Gün tesisi hakkında açıklanmış davalarla dair izahat vererek demmiştir ki:

"Ziya Gün tesisinin kamunî olduğuna dair Hukuk Fakültemizin 3 ordinaryüs profesörü Ebülhâdî Mardin Ahmet Samim Gönensoy ve Andreos Svartz birer mütaleaname hazırlamışlardır. Bu mütaleanamerler, Üniversiteye yapılan teberruun müteberliğini herhangi bir şaibe meydân vermiyecek şekilde isbat etmektedir.

Bu mütaleanamerler ilgili makamlara arz olunduğu gibi neşir dahi olacaktır."

ANKARA TELEFONLARI

Zirai istihsali arttırma projesi hazırlandı

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Diyarbakır asliye ceza hâkimliğine, Giresun asliye ceza mahkemesi reisi Yahya, İstanbul müddeiumumî muavinliğine, İstanbul hâkim namzedi Cemal, Utku, İstanbul hâkim muaviniliğine, İstanbul hâkim namzedi Rocaî Seçkin, Çekirge hâkimliğine, Nisars müddeiumumîsi Avni, Saray hâkimliğine, İstanbul müddeiumumî muavini Turgut tayin edilmiştir.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Matbuat suçlarında ceza ve ehlihibre

Ankara, 11 (Yeni Sabah) — Bazı mahkemelerde matbuat vasıtasıyla işlenen suçlarda ehlihibrenin rey ve mütaleas alınmaksızın hâkim tarafından doğrudan doğruya hüküm verilemeyeceğine dair yahlı bir zihniyetin hâkim olduğu ve hattâ yazıda suç mahiyeti mevcut olup olmadığının da halinin ehlihibreye bırakıldığı görülmüştür.

Halk Doktoru

Soğuğa karşı idmanlı

Tarihten bir yaprak

İdamdan kurtarılamayan evlâd

Oğlunun paşa olmasını istemiyen bir paşa. — Paş ne gös-türüyor? — O zamanlar yalnız sarıklı başlar koparılmaz-tı. — Sarık ve cübbeyi atıp lübnâ sarılan devletli. — Mu-vafaklıyet üzerine muvafaklıyet — Mesîtur Silistre zafere — Nâzretle birlikte büyüyen gurur — İdam fermanı — Tüccar-kapıfetine girer ocellat aynı zamanda haer idî — Kafesin idî-kâpıf arasında kanlı bir salâh — Baba nasîhati dâlememenin neticesi.

Yazar: TARIHMEN

Osmanî tarihinde Müder-ris Osman paşa lâkâbıyla anılan devletli, Birinci Malûnu-müşur meşhur vezirlerinden Topal Osman Paşanın torunudur. Ba-bası da vezirdi, fakat oğlunu (Mihver) mesleğine yani hovalığa (Mihver) meşreftetti, oğlunun vezir olmasını istemedi.

Genç Osman babasının ve-câhletten uzak tutması sebepsiz gâhibi: Baba çok sevdiği oğ-lunun "zâcîyesini" yaptırması, ya-nî fâilîna baktırması ve çoğunun talihini kapalı görmüştü. O zamanlar ilmîye mensupları, zâcîye sarıklılar idam edilmezler-ti. Gazaba uğradılar mı ya ev-lerinde oturmuş ve hiç bir yere çıkmamış mahkûm edilmişle-tiltifa olunur, yahut da arpa-ı-kârlarına sürülürlerdi. Gazabıa uğrayan vezirleri bekleyen âku-let ise idamdı.

Yâne oğlunun talihini kapalı gören vezir baba, kendisini idam-ı-kâlmâlınden uzak bulundurmak için genç Osmanı ilmîye mesle-ğine sokmak suretiyle hayatını sigortaladığını zannedi-yordu.

Lâkin Allahın takdiri kulun lebbi ile değişmez derler a. A-fâğındaki satırlar okununca bu sözün doğruluğuna hükmetmek elden gelmez.

Osman efendi mesleğinde te-zâkî etti. O zamana profesör-lük rütbesi demek olan müder-rislik kadar yükseldi, efendi nazretleri doğum yeri olan Ye-nişehir fenerinde oturuyor, De-cesinden ve babasından kalma şevket ve ihtisâm içinde refah-ta bir hayat sürüyordu.

Bu sırada Morada bir isyan çıkmıştı. İsyân çıkınca Osman efendi dâmarlardaki dedensin-den ve babasından mevrus mu-harirlik kanının kaynadığını hissetti, kimseye bir şey sor-madan mayyeti halkını kendi pa-sıyasıyla silâhlardı ve âsiler ü-zerine hareket etti.

Bundan anlıyoruz ki babası-nın zoriyle profesör olan Os-man efendinin asıl hevesi ku-mandanlıkta imiş.

Müderris Osman efendinin sarık ve cübbeyi atıp zarha ve lübnâca sarıklara Mora âsile-rine karşı yürüdüğü zaman Mo-ra valiliğinde eski sadrazamlar-ın Muhîrî zâde Meîmet paşa bulunuyordu.

Eski sadrazam bu cengâver-kocanın cesaretini, atılganlığı-nı pek beğendi. Medreseden ye-tâşen efendi hazretleri harp mey-danlarında at oynatmış pişkin bir kumandan cesaret ve meha-retiyle savagıyordu.

O zaman Osmanlı tahtında üçüncü Mustafa bulunuyordu. Fakîl Fazal Ahmet paşa gibi müderrislikten vezirliğe sıra-gın Osman efendiyi vezaret ih-tisânı buyurdu. Artık müderris Osman efendi yok olmuş, müder-ris Osman paşa isimli yeni bir vezir türemiştir.

Müderris Osman paşa il-mîye mesleğinde nasıl te-zâkî ettiyse yeni mesleğinde de ö-kadar çabuk ilerledi, orduyu bîrim-yununa memur olup Silistre, Seras-eri tayîn olundu.

Osman paşa kendisini padi-şahın methedilen yüzünü kara-gökarnadı: Meşhur Silistre mu-harresini kazandı, silistre bü-lün imparatorluğaya yayıldı ve kendisine mîkâfât olarak Ru-melî eyaleti verildi.

İlâm, padişahın izniyle kendisine nasîhat yolu mektuplar da gön-dermişlerdi. Lâkin ne oldum delisi olan cengâver profesör bu nasîhatlere kulak asmamış, bildiğinden şaşmamıştı.

Yeni vazifesi'nin kabul etmeyi-si ba'infî'alleri büsbütün köpürt-ti, devletlinin katil ve izalesine karar verildi.

Mihver Amerikaya kararını bildirdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Müderris, Osman paşa ev-lâdı Rumeli vilâyetinden azledilerek Eğriboza nakloün (Sona sayfa 4 sütun 3 de)

İlâm, padişahın izniyle kendisine nasîhat yolu mektuplar da gön-dermişlerdi. Lâkin ne oldum delisi olan cengâver profesör bu nasîhatlere kulak asmamış, bildiğinden şaşmamıştı.

Yeni vazifesi'nin kabul etmeyi-si ba'infî'alleri büsbütün köpürt-ti, devletlinin katil ve izalesine karar verildi.

İngiliz işlerinin ılgalı kira ve ödün kanunu, Mihver-gemî lerinin zaftı, Balkanlarda ev-nînin entezârı bu ölmüdüdeni Ruzveltin, bir gangster oldu-ğuna söyleyen Fîhrer, Cîmlu-nesinin çöküntüsü aynı usulle-le Japonuya karşı harbi idare ettiğini belirtmiştir.

Hîder demistir ki: "Japonyanın tarzi hareketi büyük bir memnuniyet uyandı-rmış, Almanyanın ve medeni memleketlerin takdirini kazan-mıştır. Almanyâ, İtalyan ve Ja-pon mütteliklerinin yanında va-zifesini tamamiyle yapacaktır." Fîhrer Amerikan maslahatgî-zarına pasaportunu iade ettiğini söyledikten sonra sunları ilâve etmiştir:

"Bugün Amerikadaki Alman sefirine pasaportlarını istemesi-ni bildirdim..." Fîhrer bundan sonra Amerika ya harp ilân edildiğini bildirmiş Amerika ve İngiltereye karşı aktedilen İtalyan - Alman - Ja-pon ittifak paktının metnini okunmuştur.

En Son Telgraf ve Ajans Haberleri

Rusyada Sovyetler Tikvinden de ilerliyorlar

Almanlar, Sivastopoldaki Rus kıt'alarını ileri hareketinin durdurulduğunu bildiriyorlar

Moskova, 11 (a.a.) — Sov-yet tebliği: Sovyet Birlikleri Tuhanın cenubunda kâin Sta-linogorsk bölgesinde yeniden alit kalabak mekezi genî ar-lirken binden fazla Alman yok etmişlerdir.

Şimdi Sovyetlerin işgali altın-da bulunan Tikvinin ilerisinde Almanlar takip edilmektedir. 15 köy daha geri alınmıştır. Cenup cephesinde Alman ge-nerali Schmidt kumandasındaki katarlar tarafından yapılan mu-kabil taarruzları geri püskürtül-müştür. General Kleist kuman-dasındaki katar ricate devam etmekte ve müttemadın çete harbi yapan Sovyet müfrezeleri tarafından izâç edilmektedir.

Alman Tebliği

Berlin, 11 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının teb-lîği: Şarkta mevzîl taarruzlar geni püskürtülürken düşmana ağır zayıf verdirilmiştir. Alman ha-va kuvvetleri düşman kolllarına, tank topluluklarına müstahkem mevzilere ve geri ile muvasala-

ni bildirdim...

Fîhrer bundan sonra Amerika ya harp ilân edildiğini bildirmiş Amerika ve İngiltereye karşı aktedilen İtalyan - Alman - Ja-pon ittifak paktının metnini okunmuştur.

Fîhrer bütün Alman mille-tinin kahraman müttelikleriyle birlikte dipdiri durduğunu kay detikten sonra başlanan har-bin zaferi kadar götürüleceğini söylemiş ve demistir ki: "Tek bir adam gibi birleşmiş olan Alman milletini ne har'göki harp, ne de dahildeki fedakârlıklar bükülebilir..."

Bundan sonra söz olan Ma-rişal Göring iki dünya arasın-daki bu muharebede Almanlar-ın hiçbir fedakârlıktan çek-kinmeden zaferi kadar Fîhrer-i takip edeceğini söylemiştir.

Budapeşte, 11 (a.a.) — Macar hükümeti, bu akşam saat 20.30-da Birleşik Devletlerle diploma-tik mümasabetlerini kesmiş olduğunu resmen bildirmiştir.

İlâm harp notasının metni

Berlin, 11 (a.a.) — Haricîye nazirinin bugün öğle üzeri Bir-leşik devletler maslahatgîzarına verdiği notanın metni şudur: "İngilterenin 3 Eylül 1939 da Almanyaya harp ilâm ile baş-layan Avrupa harbinin tâ bidaye-tinden beri bitaraflığın bütün kaidelerini Almanyanın hasm-ları lehine gittikçe daha geniş bir ölçüde ihlâl ettikten ve dur-madan Almanyaya karşı en a-ğır tahriclerde bulunduğundan sonra Amerika nihayet açıkça as-kerî mahiyette tecavüz hareket levine geçmiştir.

11 Eylül 1941 de Amerika Bir-leşik devletleri reisi, Amerikan deniz ve hava kuvvetlerine, her Alman harp gemisine ihtıradâ bulunmadan ateş açmak emrini vermiş bulunduğunu aleni su-rette beyan etmiştir. Birleşik devletler reisi, 22 ilktresin ta-rihinde nutkunda bu emrin mer-i-yette kaldığını bilhassa teyit etmiştir.

Amerikan donanması birlik-leri, bu emre itaat ederek Eylül başlangıcında beri Alman deniz kuvvetlerine karşı sistematik hücumlarda bulunmuşlardır. Ni-tekim Greer Kearney ve Reuben James Amerikan destroyerleri, Alman denizitlalarına karşı sis-tematik surette ateş açmışlar-dır.

Amerika bahriye nazırı M. Knox, Amerikan desroyerleri-nin Alman denizitlalarına hücum ettiğini şahsen teyid etmiştir. Bundan başka Amerika Birleşik devletleri deniz kuvvetleri, hü-kümetlerinden beynelmül hu-kuka muhalif olarak Alman ti-caretilerine düşman mu-a-meleşi yapmak ve açık denizde durdurup arasturmak emrini al-mıştır.

Bu sebeplerle Alman hükûme-ti, aşağıdaki hususlarda müsa-ade eder: Bugünkü harbin bütün devamınca Almanyanın Amerikan Birleşik devletlerine karşı bey-neimîel hukuk kaidelerine ta-mamile riayet etmiş olmasına rağmen, Amerika Birleşik dev-letleri hükümeti, bitaraflığın ih-lâllerinden başlayarak Alman-ya karşı nihayet açıkça askerî harekâta geçmiş ve bu suretle filiyatta bir harp halini yarat-mıştır. Bundan dolayı Alman ilî-hkûmeti, Amerika birleşik devlet-leri ile diplomatik münasabet-lerini keser ve reis Ruzveltin yarattığı bu şartlar sebebiyle Al-manya da kendisini bugünden itibaren Amerika Birleşik dev-letleriyle harp halinde telâkki eder...

Amerika Mihveri harp ilân etti

(Baş 1 incede)

Şimdiye kadar hiç bir zaman hayata, hürriyete ve mede-niyete karşı böyle bir mey-dan okuma yapılmamıştı. Ya-vas haraketler, ağır tehlikeler doğuruyor. Dünyanın bir kalmışa zâmetmiş bütün mil-letlerin seri ve birleşmiş gayreti, bütün dünyada ada-let ve hak kuvvetlerinin vah-set ve barbarlık kuvvetlerine karşı zaferini temin edecek-tir.

İtalya da, Birleşik devlet-lere har plân etmiştir.

Bu sebeplerden dolayı, kon-gredin Birleşik devletlerle Almanyâ ve Birleşik devletler-le İtalya arasında harp hali-nin bulunduğunu kabul et-mişlerdir.

Vasington, 11 (a.a.) — Mü-messiller meclisi, Birleşik Ame-ricanın Almanyaya harp ilânını sîfıra karşı 393 reyile kabul et-miştir.

Yollarına muvaffakiyetli tar-ruzlar yaparken ordunun hare-ketlerine yardım etmişlerdir. Sivastopolda Berlin, 11 (a.a.) — Sivasto-polda cenber içinde bulunan Sov-yet kuvvetleri 8 ilikânunda Alman mevzilerine karşı bir kaç kere ilerlemeğe teebbüs et-mişlerse de muvaffak olamamış-lardır. Alman topluları düşma-nın çıkış teebbüslerini akame-to uğrattıktan sonra Sivastopol limanındaki vapurlara müessir bir ateş açmışlardır.

Denizlerde

[A. A. telgrafından hâlâ edilmektedir]

Japon İmparatorluk umumi karargâhının ordu kısmı bildi-riyor: "Mühasarâtın başlangıcından beri iki Japon naufiye gemisi batırılmış ve diğer ikisi de ha-sara uğratılmıştır. Yalnız bir ki-tir zarar vermiştir. Diğer taraftan on üç Japon tayyaresi üstlerine dönmüşlerdir..."

Singapura varan donanma Hollanda Hindistanı bahriye donanmasının bir tebliği, Holan-da Hindistanı deniz kuvvetleri - nin Singapura varmış olduğunu bildirmektedir.

Batın gemilerden kurtulanlar Singapur İngiliz gazete-lerine gelen bir habere göre Prin-ce Of Weles ve Repules harp ge-milerinden kurtulanlar Singa-pura gelmişlerdir.

Prince Of Weles ve Repules harp gemilerinden iki bin kişi kurtulmuştur. Bunların arasında Repules zarlhının silvarisi de vardır.

Japon deniz kuvvetleri üç bin tonilâtolu bir Amerikan petrol gemisini daha yakmışlardır.

Bir Japon kuvveti ile destroyer battı Wake adasını müdafaa eden

Kara ve deniz harekâtı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

den biri yolda düşman tarafın-dan keşfedilmiş olmasına rağmen vaziyetin bu merkezde ol-duğunu beyan etmiştir.

Aynı zat Malezyada ve Fili-pinde yapılan Japon hareket-lerinin pek sür'atli terakkîleri kaydedilmiş ilâve etmiştir.

Bir Japon gazetesine göre Büyük Okyanusta tahaddüs eden yeni vaziyeti tetik eden Japon Times And Advertiser gazetesi şöyle demektedir: Japonların Malezyadaki hare-ketlerine büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Singapura karşı yapılan hareketlerin Japon - Tu-hânînd azlaşması ile kolaylaş-tığına şüphe yoktur.

Japon İtalarının Thailand'da bulunmaları Çunking'e yapılan sevkıyatta kullanılan son yol o-lan Singapur yolu bakımından pek mühim neticeler verecek-tir...

Yedi Çin farkası ilerliyor Londrada çıkan Evening Standard gazetesi yazıyor: "Çin ordularının ehemmiyetli bir rol oynayabilecekleri. Daha şimdiden sayısız getelerle kuvvetlen-dirilmiş yeni Çin ordusu, Japon kuvvetlerinin kanadında birer gımsız noktast halinde ilerle-mektedir. Japonlar bu tehlikeyi esasen azımsamadıkları Çin cephesinde bir milyona yakın as-ker tutmakla göstermişlerdir..."

Denizlerde [A. A. telgrafından hâlâ edilmektedir]

Japon İmparatorluk umumi karargâhının ordu kısmı bildi-riyor: "Mühasarâtın başlangıcından beri iki Japon naufiye gemisi batırılmış ve diğer ikisi de ha-sara uğratılmıştır. Yalnız bir ki-tir zarar vermiştir. Diğer taraftan on üç Japon tayyaresi üstlerine dönmüşlerdir..."

Singapura varan donanma Hollanda Hindistanı bahriye donanmasının bir tebliği, Holan-da Hindistanı deniz kuvvetleri - nin Singapura varmış olduğunu bildirmektedir.

Batın gemilerden kurtulanlar Singapur İngiliz gazete-lerine gelen bir habere göre Prin-ce Of Weles ve Repules harp ge-milerinden kurtulanlar Singa-pura gelmişlerdir.

Prince Of Weles ve Repules harp gemilerinden iki bin kişi kurtulmuştur. Bunların arasında Repules zarlhının silvarisi de vardır.

Japon deniz kuvvetleri üç bin tonilâtolu bir Amerikan petrol gemisini daha yakmışlardır.

Bir Japon kuvveti ile destroyer battı Wake adasını müdafaa eden

Uzak Şarkta siyasî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Japon taarruzları ehemmiyet-li deniz kuvvetleri ile himaye ed-ilderek şiddetle yapılmaktadır. Hava kuvvetleri, kaylarda her hangi bir taarruzu hürşah-yacale surette yeniden biriklerli-ni taksim ve tevzi etmiştir.

Almanyada tevkipler Aralarında gazeteciler de bu-lunan bir kısım Amerikan tedâ-sis, dün Almanyada teyrik edil-miştir.

Çin'in hararı M. Quang - Tching - Ouci, Çin Japonya ile birlikte hare-ket siyasetine devam edeceğini bildirmiştir.

Çin topraklarındaki İngiliz ve Amerikan konsoloslukları kapatılmıştır.

İşçi konferansı Dün bildirildiğine göre, reis Ruzveltin pek yakında işçi ve sanayi erbabı müttessillerinden mürekkep bir konfemsi itimaa davet etmesi mümkündür. Bun-dan maksat işçilerin vaziyetini tetik ve grevleri ortadan kal'tı-rarak iş saadlerini uzatmak sure-tile istihsalî fazlalastırmağa matuf bir plân tanzim etmektir.

Newyorkta Nevyorkta gençler, dün orduya yazılmak için mültekap dıgalar halinde mîrcaatlarına devam etmişlerdir. Askerlik su-beleri, büyük kısmı bahriyeye yazılmak isteyen gönüllülerle dolmuş ve tasması. Polis, diğ-er man memleket tebaası yaban-cıların tevkihi devam etmektedir.

Çöçilin boyunatı Londra,da Çöçil, dünki be-yanatında Uzaksark harekâtına işuret etmiş ve demistir ki: "Japon hücumu, Birleşik A-merikada ve Büyük Britanyada deniz kuvvetimize karşı çok cid-dî bir zarar vermiştir. Prince Of Weles ve Repulesin kaybı kadar ağır bir deniz kayıplı ha-tırlyamıyoruz. Büyük Britan-yanın ve Birleşik Amerikanın deniz kuvveti, üç mihver devle-tinin müsterek kuvvetlerinden gene fazlasile üstündür. Her hal-de bir kaç ay zarfında Büyük Britanyaya gelen Amerikan mal larının hacminde ve Birleşik Amerika bahriyesi tarafından yapılan yardımın derecesinde a-zalma vukua gelmesini bekle-memiz lâzımdır..."

İhtikarla mücadele ve küçük kasabalarımız

Yükük şehirlerde ihtikârle mücadelede boğaz boğaza pengesliyoruz. Lâkin müttâ-kir denilen meîtin soygunu yal-nız büyük şehirlerde pusur-maz ya! On on hîra kasabaları-lar meîtin meîtin ağır kurmak is-ter. Hatta bir bakıma görö-nisbeten küçük şehirleri büyük-lerine tercih eder, zira buralar-da emunu saman sîntandır. da-ha onun bir sekilde yürüteceğ-i ni sanır.

Vâkıa ihtikârla mücadele işin-de hükümet büyük şehir, küçük kasaba diye bir fark gözetme-miştir. İhtikâr her yerde ihtikâr-dır ve bu itibarla nerede ratslanırsa başının orada edil-mesi düşünülmüştür. Ancak gazetesi, nesir ve ilân vastıtası mevcut bulunmayan kasaba-larımızda mücadele işinin, büyük şehirlerde olduğu kadar, tesirli neticeler vermediğini Darica-dan aldığımız bir mektuptan an-lıyoruz.

Darica resmî makamlarına ihtikârla boğuşma işinde her-hangi bir Türk ilinden daha gev-sek davranacağını ummamak-la beraber okuyucunun mektu-bunda bildirdiği hayvâci zaru-riye fiyatlarına bakarak müca-deleleni huzandırmıstâ müm-kündür kanaatindeyiz.

Alablîğine kâr; sağın solu-nu düşünmeden, zengini, fakiri ayrt etmeden korabildiğini çekmeceye indirmek hursî bir numaralı Cihan Harbinin baza esasımızın kafasında per'na et-tiği bir düsturdur. Ekmeği bir kuruş fazlasına satmakla kâr ettiğini sanan bakkal düşün-mez ki kendisi de aynı düştüne ile hareket kalkışın komusu tühafiyecinin kurbanı olmağa çekmiş olacaktır. İnsanın yasa-mak için ihtiyacı olan bütün malzemeyi dükkânında toplama-yı muvaffak olmuş bir ticaret-hane yalnız bizde değil dünyada henüz mevcut değildir. Bu itibarla ihtikârla kalkışın muh-tekir, diğer müttekin kurba-nı olmağa mahkûmdur ve sonu gelmesine ihtimâl olmayan bu zincirleme hursâzlığı önlemek için ki hükümet ihtikârâ harp ilân etmiştir.

Küçük ve tali şehirlerimizde, kamatının da bu mukaddes sa-vaştâ herhangi bir büyük şeh-irden geri kalınyacaklarını ü-mit etmek isteriz.

Amerikan donanmasının bir Japon kruvazör ve destroyerini batırduğunu resmen bildirilmiştir.

Bir Japon kruvazör ve destroyerini batırduğunu resmen bildirilmiştir.

Amerika bombardıman tayya-releri 29 bin tonilâtolu Japon Haruna zırhlısına üç tam sabet yapmışlardır. Gemide yangın çıkmıştır. Carpsina Lagon adı sının simalinde olmuştur.

Japonlar Pasifik kablosunu kestiler Amerika harbiye nezaretinin bildirdiğine göre, Japonlar pasin-fik aşırı pek mühim bir kabloyu kesmişlerdir. Bu Amerikayı Hong - Kong'a bağlayan yegâne kablo idi.

Bahriye nezareti, Nevyork li-ranı evarına mayınlar kondu-ğunu bildirmiştir.

Alman radyosuna göre Japon geneli kurmayının bir tebliğini negreden Alman rad-yosu 33 bin tonluk Lexington isimindeki Amerikan tayyare gemisinin Hawaii adaları açığında batırıldığını bildirmiştir.

Alman radyosuna göre Japon geneli kurmayının bir tebliğini negreden Alman rad-yosu 33 bin tonluk Lexington isimindeki Amerikan tayyare gemisinin Hawaii adaları açığında batırıldığını bildirmiştir.

Paris'te London, yeni sui-kastlar yapıldığını bildiriyor

London, yeni sui-kastlar yapıldığını bildiriyor

TAKSİM sinemasında YEŞİL KORSANIN KIZI (TÜRKÇE SÖZLÜ) Büyük macera ve hârika filmi Bir hafta daha gösterilecektir

Görülmemiş bir ragbet görek birinci zafer haftasını bitiren YEŞİL KORSANIN KIZI (TÜRKÇE SÖZLÜ) Büyük macera ve hârika filmi Bir hafta daha gösterilecektir

Milyonlara mal olan ve korsanlık mücadelerine tasvir eden bu güzel filmi mutlaka gidip görünüz.

le Şevket, o gün barba Yani aile-sine bir rakı ziyafeti çekerek sebep olduğu heyecan teskin edeceğini söyleyince Madam Katina ile barba Yani en büyük saadete kavuşmuşlardı. Eleni ile Marfa genç misafiri süzerek birbirlerine güllüyorlardı.

Avludaki masada taze süt ve yumurta ile kahvaltı edenken Şevket zihninden şu hesabı geç-ti:

Hay Çapkın!

Nazhın tadı damağında kal-mıştı. Onun ne halde olduğunu anlamadan ve onu görmeden İs-tanbula dönmek istemiyordu. İs-tanbula gitmeyince burada, bar-ba Yani'nin evinde kalacak en kestirmesi idi. Burada pasanın köşküne kadar gitmek müh-â-kîn olablirdi ve nazh ile tana-sı teslis inkâmını bızdan anıya-bilirdi.

Kahvaltadan kalkınca evin hâkimî olduğuna anladığı ma-dam Katınaya reisî tedbirleri için iki lira daha uzattı. Artık ma-dam evine tam manasile bir bir-misafir ettiğine kanaat getir-miştir.

Zarada zelzele Zara, 11 (a.a.) — Dün saat 4 te 5 saniye süren orta şiddette bir ver sarsıntısı olmuştur.

HAY ÇAPKIN HAY!

Çeviren: BEHÇET SAFA Tefrika No. 25

köylü gördü. Pencereden ha-lanarak mahalle halkı kara ine-ği tanıdın. Gece kaçan şeytan. Onu çeken de belki şeytan idi. Hemen pencereler kapandı. Per-de her örtüldü ve elkâsib, yahut lâhâvle levhaları seytana tutul-du.

Gelen barba Yani idi. Evinde kolan kıyametin sebebini pek iyi bildiği için karısından daha fena bir dayak yemek için ortaya çıkamamış, fakat ahırdan kara ineğin kaçtığını öğrenince her takrip savuşarak ineği ana-maya koyulmuştu. Nihayet ya-kaladığı hayvanı ahıra sürüyor-du. Madam Katina uzaktan onu tanıdı.

— Amanın, iste geliyor! Dedi ve yürümeye başladı. Ar-kasından Marika da amnesine sükmün tavsiye ederek yetişti. Ortalık aydınladığı için mah-hallenin heyecan sükmün bulmuştu. Hele barba Yaniyi tanıdık -tan sonra artık mesele kalma-ı. Evim içinde de vaziyeti aydın-latan yabancu zuhur etmişti. Bu Şevketti.

Şevket ortalık ağarmaya baş-layınca sarsın Eleniye: — Kız ben seytana benzioy-muyum? dedi.

— Kendin benzemiyorsun am-ma senin yaptıklarını seytandan başkası bilmez ki!

Şevket hizmetçi kazını taimin etti. Elini yüzünü yıkadı. Üst-ünâ-başını temizledi. Aşağın-diler. Ahırın önünde barba Ya-ni ailesine Şevket ve Ahmet top-lanmışlardı. Barba Yani olanı biteni anlattı. Gece hayvanile Kadıköyden gelirken Eleniye ö-nerisinde nasil bir yabancının hayvanına atladığını, bu gencin kibar bir delikanlı olduğunu ve kendisine iki lira verdiğini, bir kazaya nârahâr için vatacaktı yer aradığını söyledi. Yanında uşağı da vardı.

Madam Katina bir yabancuya eve getirmeye kalktığı için ko-casına henüz hücum edecekli-anna iki lirayı işitince sükmün buldu. Ancak: — Paraları yemedin ya! Yoh-sa meyhanele gene zıkkımlan-dın mı?

Diye sordu. Barba Yani iki lirayı çıkamp gösterdi ve aulat-tı ki gece evde kassına çıkan bu delikanlıdır. Seytan değildir. Kendisi korkudan mutfuğa sak-lanmıştır. Ahırdan saklanan uşak Ahmet'tir. Seytan değildir. Ka-çan ineğin kendi inekleridir. O da şeytan değildir.

Madam Katina kocasının ce-bine elini sokarak iki lirayı al-dıktan sonra: — Ben ne bilim! dedi. Bana ben şeytan değilim demedi ki! Bütün sinirler yatmıştı. He-

Arkası var

